

bleven overbevist om, at man handlede rigtig, da man begyndte derpaa, eller om man ikke den Gang havde gjort klogere i at lade Naturen skøtte sig selv og lade Havet lukke den nuværende Kanal, hvad der vilde være sket for flere Aar siden, medens Havet selv vilde have brudt igennem et Stykke sydligere, og saa om igen nok en Gang bryde igennem længere mod Syd ganske paa samme Maade, som det aldeles aabenbart er sket for over 200 Aar siden. Jeg er ikke overbevist om, at det ikke vilde have været økonomisk rigtigere at gøre dette, end som man gjorde, at søge at sætte en Stopper for Havets Magt. Imidlertid, nu har man gjort Forsøget og har ofret mange Millioner paa Høfdebygninger paa den sydlige Tange, og jeg har Gang paa Gang som Repræsentant for Valgkredsen paa den nordre Side haft Lejlighed til at paavise, jeg tror med uimodsigelige Beviser, at det vil være haabløst at holde paa den sydlige Tange uden tillige at holde paa den nordlige, idet Paavirkningen paa den søndre ellers vil blive saa meget stærkere. Det er til Evidens godtgjort ved de trøstesløse Erfaringer, vi have med Hensyn til Høfdernes Vedligeholdelse paa den søndre Tange, at det er rigtigt. Det er ganske indlysende, at hvis man, som Planen fra først af var, havde begyndt paa begge Sider af Kanalen successivt at indføre Høfdebygninger, vilde Paavirkningen utvivlsomt paa den søndre Tange og de der byggede Høfder været langt, langt mindre, medens den nordlige Tange nu er skaaret saa langt ind, at den søndre Tange nu staar som et Næs, der ligefrem rækker ud i Havet og derfor paavirkes i langt højere Grad, end det ellers vilde ske. Imidlertid, det er Kendsgerninger, som der ikke kan ændres ved. Der er, hvis man vil holde paa den søndre Tange og de derværende Høfder, ikke andet at gøre end at fuldføre Høfderne ogsaa paa den nordre Tange, uanset at det vilde have været ulige klogere at have gjort det 10 Aar tidligere.

Dertil kommer saa den praktiske Betragtning, at man nu gennem de mange Aar, der har været arbejdet paa Høfderne paa den søndre Tange, dog har faaet saa meget ud af det, at man har lært, hvorledes Høfder *ikke* skulle bygges. Det ville de Herre kunne bringe i Erfaring ved at se paa Forskellen mellem Konstruktionen af Høfderne paa den søndre Tange og den, man vil anvende paa den nordre. Den er ganske overordentlig stor, navnlig er den enorm deri, at man nu paa nordre Tanges nybyggede Høfder har anvendt, hvad man

aldrig burde være gaaet bort fra, de gode gamle Natursten i Stedet for Betonblokke, og det mest paa den saarbare Del, den yderste Ende. Det er rigtigt, hvad en æret Taler i Dag har udtalt Frygt for, at Betonblokke-Høfderne paa den søndre Tange efterhaanden opløses. De opløses, saa snart den ydre haarde Skal af Blokkene slides bort, og den slides ligefrem bort af Strøm og Sand, idet Strømmen løber somme Tider med en ret stærk Fart, 4—5 Mil i Timen, langs Kysten og river Sandet op i store Masser. Dette sandfyldte Vand slider ligefrem den ydre Skal af Blokken, og saa snart den slides af, er Betonmassen indenfor overordentlig let opløselig, saa den smuldrer hen og bliver til ingen Ting. Det var vist det ærede Medlem for Hjørring (Jungersen), der omtalte det. Dette ligger vist til Dels i Cementens Beskaffenhed. Der er nemlig selvfølgelig, kan jeg gerne sige, Forskel ligesom med alt andet paa Kvaliteten af Cement, navnlig hvad den kemiske S sammensætning angaar — en Forskel, som under almindelige Forhold ikke behøver at gøre den ene Sort ringere end den anden. Men navnlig over for Arbejder i Saltvand er det en Kendsgerning, at der er visse kemiske S sammensætninger af Cement, som man maa vogte sig for, hvad man vistnok i sin Tid ikke har haft Øje for. Det er til Dels netop Forholdene fra Jyllands Vestkyst, der have gjort de paa dette Omraade sagkyndige Mænd opmærksom paa, at der maa være noget galt. Imidlertid, det være nu, som det være vil, saa er det, som ærede Medlemmer allerede have udtalt, et ret trist Syn at se Høfderne paa den søndre Tange, saaledes som de ere, og som de sikkert ville vedblive at se ud. Selv om man i de senere Aar er kommen til fastere og stærkere Konstruktioner og Blandingsmaader af Betonen til Blokke, end man tidligere har benyttet, vil der dog gaa en lang Aarrække, inden alle de oprindelige Blokke ere smuldrede hen og erstattede med Blokke af en mere forsigtig S sammensætning. Det er derfor et aabent Spørgsmaal, om man fremdeles i alle Tilfælde vil stille sig og kan stille sig den Opgave at vedligeholde Høfderækken paa den sydlige Tange. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man før eller senere opgiver det og i alt Fald efterhaanden lader Havet skære bort af den søndre Tange, saaledes at man faar en nogenlunde lige Linie draget fra den nordlige Linie Syd efter, saaledes at Paavirkningen paa Høfderne paa den søndre Tange bliver mindre. Jeg tror, det er nødvendigt for overhovedet at